

Emnenr. 85

Tilleggsspørsmål nr.

Emne:

Oppskr. av: J. Grimilia

(adresse): Lurefjell

Fylke: Telemark

Herad: Gjevsen

Bygdelag: Lurefjell

Gard: Bo vestre

G.nr. 23 Br.nr. 4

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Eiga røynsle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. Om hven luskende jeger felle eller mer end han hadde bruk for. dette var nok et ulohvok begreps i mange høve hvorvidt en skjøt på sovende eller hvilende dyr beror på den enkelte jegers sjænsel til å få skutt, eller at dyret var varslat - Med de primitive våpen var det ikke rødelig å vente på dyret var våknet og skikt sin veg
2. Nei
3. De fleste jegerne avhøst seg for søndags jakt; i det lule var helligdagsfreden mere i økt i gamle dager.
4. å forfølge og skule den avskilt mulig.
5. Geværs mølle var anbrakt slik, at ikke munnreng eller uvante personer fikk tak i det - å fjern lodningen kunne ikke gjøres uten å avfyre skuddet, Derfor ble for "Knallbetta" sat os når børsen ble hengt losk - Skjtkemur hadde å visse forsikkelighet, både på vegne til og i jaktmarka
6. Svart kaffe over vegen, eller man møtte et Kunnfolk, var dærlig legor

7. Nei en annen end beeren og jaktanerkjen-
net av de jaktene var det altn. at skytten
fik "Skottbogen" og elg. een rein

8. ukjent

9. Nei.

10. Nei - mindre sannsynlig. Bimma fødtes
jo i "hiet" i jannev. Og det måtte
i Befall inntruffe det merkelige
tilfelde at jagten skjøt bjørnen
under selve fødselen.

11. Nei

12. Nei

13. Ja. - Jag siktes fra Gjølvs bok, Skogen
og jaktten side 144. Den Skogdraktor

Taxtund forteller følgende

"Det var ei lita jente. Hun ble født
i året 1867 i Valebo, på østria av

Nordsjø rett over for Ulefors, en østingby
bygd i de tider, en bygd uten Rjøivag.

Bjørnen lurket fredelig og freidig rundt
husene på den hyggelige, lille, velbesatte
gård med ved sjøen.

En sommerdag, den lille jenta var 4 år
gammel, leter hun med sine elds søsken
opp i skogen og plukket blåbær.

Så ble hun sat igjen ved den hørsyke
blåbærskogen, mens de andre gikk
ambling og plukket i småspann.

Om en tid kom de ned med sine spann
for å brenne dem i høsten. Da stod
en stor svart bjørn og spiste blåbær
av høsten, og den vesle jenta sat ved
siden og klappet bjørnen over hodet
og protest til dem og lot dem bare forsynne
seg av blåbærene.

Om gjen til å høje og skrike.

Moren kom og føiset bjørnen vakte med fochledet og ropale.

Bjørnen lakkat da skilfuldig og gærde. Den var ikke så innsosliket for noen blåbor. „Bessevossen, Bessevossen!“ Ropet vrelt efter den, men den lusket appen skogen fra alt Kvinnfolksrøkt.

Den vrelt jentongen ble min kone Den eneste Kone jeg i hele mit liv har hatt.

Den er noe i fabelen om paradiset. 14 På satene hadde man dyra, særlig sau og gjæit i innbegrunn. Det var ofte at bjørnen om natta besøkte slike steder for å ta seg ei skikk.

Budeiene møtte de ut - ofte med en brann fra skostimen, en luer, eller ved høying fra skemne den vakt. Det fortelles at Kvinnfolka „blattet“ og ved a mange stakker over lusk og gikk mot bjørnen. Den lusket da skamfull bort. -

15 i kjent

16 - - -

17 - - -

18 - - -

19 - - -

20 - - -

21 - - -

22 Ja. svarteboka kunne brukes til mange

23 Ja. slike som sat inne med Kvinn

24 a skemne blod, skuge varme, gjære ved for ommit o l. Kune klumse eller fjelke f. er bjørn og andre dyr

i Gjerpau hadde v. en slik mann
v. navn Ole Dyrbakk, som kunne
dette. Han ble usammen med K. herre
Løvenskiold eller et slikt tilfelle.

Først hadde Ole vært med L. og skutt
en bjørn på "Skille" på Høffjella.

Neste gang gikk L. alene og "bommel"
på bjørn. Da sa Ole: ja, han hadde
ikke meg "i helle'n" for seg nå.
Derover ble L. sint og så opp Dyrbakk
med brukten av jordregan, Men da
svor gamlingen herre, og sa: du ska
ikke få skote bjørn så lenge eg
lever, og ikke bara i Kiståsen.
Dette kan jeg berede, gikk bogstavelig
i oppfyllelse. Løvenskiold skjøt
mange ganger på bjørn, uten
resultat så lenge Ole Dyrbakk
levde. Men da han døde 1913
skjøt L. en bjørn, og 1914 en
til. Jeg var da som ledet Jakta
25. Ja. les Fjörhuss bok om skuttleggen
og Fjörhuss med og Langfredagsribe.

26. Man skapte sølvpapir om til Kåler

26 ved å skyte kaller f v.

27 ved å fure en hoggeren inn i løpet
og skyte den ut igjen

29 Den siste bjørn ble skutt i Løffj. 1923
eller forsvant for under 100 år via
Gårpe ble utryddet med giftale
under Arkundreskipet. Slik at den
yderst sjelden er å se eller oppføre

Om rovdyaerplagen under den andre verdenskrig er å se, at rovdyaer da fikk fritt spillerom til å formere seg. Tyskerne hadde jo ved hjelp av Nasistene, eller rettut sagt, brøkket alle Nordmenn for sine våpen, og fangst forenam heller ikke i noen større utstrekning.

Imidlertid er rovdyaer idag svært seg også fra at folk like etterkrigen den. Skottpremier frister ikke lenger til å ligge eller reise for. Grunneieren har eneretten også til rovdyaerjakt, og slike folk har som regel annet å bestille som rovdyaerjakt eller fangst. Trampaks og giftpåle er tilhørende forbudt.

Det dette gjør at rovdyaer får fritt til å formere seg

Skal man mestre rovdyaerplagen, må den alm. jegerstand blant jakthavende få friere adgang til slik jakt og fangst. I tilknytning med tidligere da jakt og fangst av rovdyaer var fri for enhver norsk borger.

Det naturen og viltet regulerer seg sjøl er en påstand som noen store viltforsker og vitenskapsmenn etterhvert påstår. Men da må vi la all jakt og inngrep i viltbestanden være uforstyrret. Da vil den bli balansert. Men skal vi hørte, og omvillig, må vi bestemme rovviltet i tilsvarende grad - Det synes være innlysende.

For vi for oss de større viltarter som elg, rein, jort osv.

som i de senere år har formert

sig sa kalosalt, skal vi vere
merksamme paa, at disse ikke lenger
hos fiender blant rovdyr

Bjorn, ulv, jerv og gaupe er nesten
borte, eller i slikt mindetall
at de ikke lenger forvalder nover-
verdig skode paa vort storvilt
Disse rovdyr drepte kalvane
om vaaren, og bjornen angrep
killede voksne dyr. og drepte dem
Jg har set flere tilfeller av slikt
odleggelse.

Derfor er det min mening og overbe-
visning at Rov, maer, hval og
hvaler ma iherstribes og odlegges
slik at bestandene derav minke
og deres beskotning av smavilt
reduseres til et minimum.

Foerst da kan vi vente a fa en
smaviltbestand som svarer til
vort ønskesmal, og som vort
land, med sine rike livsmuligheter
lyr paa. - J. S.